

ادبیات، فنون عسکریه، بحریه، تاریخ، تجارت، زراعت، صنایع، معارف، امور نافیه و کلیه قراتدن باعث مصور جریده در هر نوع خصوصیات ایچون غزته تک مدیری سعادتلر طاهر بک افندی حضرتلرینه مراجعت اولنور.

BUREAUX: •
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

ارتقا

(ارتقا) تک استانبول و طهره ایچون بر سنه ۳۲ غزوه در یومی (معلومات) غزوه اولنور مجاناً اولنور صحافی بالجه ارباب قله آچقدور هر الی قلم طوتان یازمیلیر اداره خانه سی باب عالی جاده سنده ۴۰ نومرولی «معلومات» مطبعه سیدر.

JOURNAL ILLUSTRE
IRTIKA

نسخه سی: ۳۰ پاره یه در

جمعه کونلری نشر اولنور فنی و ادبی مصور عثمانلی غزته سیدر.

نسخه سی: ۳۰ پاره یه در

ادبیات

آثار منظومه

بر لطیفه

حیران ایدیور حله مزی طرز خیالک
دینسه یری وار شرکه بر شعر نوا ایجاد
ای شعری ایدن دلد تسملری ایقاد!

شعرک ایله بیکارجه خیال اولده پیدا
ابیات سمنفامنه سن زلری حیران
ایتدک یازدردن بوکون ای شاعر تابان

آکدیری خیالک اوچوشان کوکده شهابی
لطف ایله سکوت ایت! ویریور قلمبه رقت
اشعار نوک آغلاتیور چنک وربابی

بر بشقه لطافت ایله ایتدک تفرل
اشعارکه بزل دیور زلمه عرفان
تظیرینه قادر اوله ماز دوعه ویسی انسان

مدحت جمال

عیناً

اومیدی .؟

عصیت مهتابله تنویر اولونش برکیجه ؛
یاک ایکن ابر نچیدن سبای فکرتم ،
حسن مدفون .. یادینهان ، آمه منسی ، بر غرام ؛
عشق مغبوله سربلشدی ناز قلمبه .

ایشان انظارمدم مکشوف و مذهب براق ؛
مژده انتدی .. انفلاق شمس بر اقبالمی ،
پک آچی فزایدلرله خیرینیرکن افتراق ،
هت او تودم فکرمی بر باد ایدن ماضیلری .

سایه مشجرده بر سوادلی مخلوق .. میتم ؛
والهی بر سادملکه سیره دالمش موقعی ،
آکلام صاریلیدی قارشینده موجودیم

اخیراً ارتحال دارقا ایله بن امیر افغان عبدالرحمن خان

تاریخ تولدی: ۱۲۵۶ — تاریخ قعودی: ۱۲۹۶ — تاریخ ارتحال: ۱۳۱۷

ایشته جانام ! فقط ؛ توحیشتن پراحتراز ،
بن تقرب ایله دکه کندی ایتدی اهتزاز ؛
صوکر آکوردوم .. او ده کلدی .. معکس جانان ایدی .

رضانجودت

آثار مشهوره

کوزل اثرلر ایچون ..

— ۱ —

کوزل اثرلر ایچون کوزل ملاحظه لر ،
تقدیرلر یازیله بیلیر ، بولردن ایدیلر چنک
استفاده لردم کوزل اولور .

ایچق اوکی اثرلرک جمله سنک کوزل اولماسی
لازم کلیوب ایچلرنده اعتنا سزجه یازلمش
اولانلرینه ده تصادف ایدیلر حکمدن او حالده
او کوزل ملاحظه لر تقدیرلر انتقادات
بی طرفانه نهایت بولور .

ایضاجدن مستغنی در ؛ که بر اثرک کوزل
اولدیفنی افهام ایچون بالکره کوزلدر ؛ « دیمک
کفایت ایدمه چکی کی بر اثرک شایان تنقید
بولودیفنی اکلامق مقصیده ده » نو اثر شایان
تنقیددر « دینه من ، اثرلرک کوزل لکنک

نه دن عبارت اولدیفنی عنعنه سیدر ، ک سیرلمی
شایان تنقید اولان لرلرینک ده آیری آیری
ارائه سی لازم کلیر .

بوکی تقدیرات وانتقادات ده ک زیاده مشکل
بولان ، بونکله برارک زیاده شایان دقت اولان
ایکی لازمه ادب وارایسه بولردن بری اعتدال
لسان ، دیکری اصالت بیاندر .

دیهلم ، که بر اثری تقدیر ایتدک ،
تقدیر اتزی اودرجه نه واردریمیم ، که قائلی
بونلرک استمزاجه حمل ایتسون . یا خود ، اثرک
کوزل لکنی اولدیفنیدن زیاده کوسترمیمیم ، که
بزه مداهن دیمسونلر ، هر حالده اعتدال
لسانه رعایت ایدلم .

ینه فرض ایدلم ، که بر اثری تنقید
ایتدک . لسان انتقاد مزده مزرقانه ، مستهزانه
بر طریق ناصواب اختیار ایدر ایتسه ک صاحب
اثرک هم کسر هوسنه ، هم کوچیمسنه نادی
اولورز ، وانتقاد مزی بی طرفانه بوزودمه رک
استیضاح درجه سنده بر اقبسه ق صمیمیت
فکر مزی انصاف ایتش بولورز ، او حالده
اضابت بیانی نظر دقتدن دور طوعیمیم .

شرائط مسروده داخنده بیان ملاحظات
ایتمک اوزره ارتقا غزته سنه « کوزل اثرلر
ایچون ... برستون آچق نیتده ایدم ،
ایشته اونیت حسنه نه منی بو هفتدن اعتباراً

ایضای وظیفه نه ناشلادم . کوکجه شایان
مباهات احقر الذندر ، که محترم قارئلرم حسن
نیتدن امیندرلر .

تخمینده یا کیلمیورسم ، بوندن درت ،
یش هفته اول ، محررلر اوداسنه کیردیم
زمان ، بزم یونس نادی بک افندی ک ماصاسی
اوستنده قطعه سی اوزنجه بر کتاب کوردم .
واقع اولان استفسارمه جواباً « آثار ادبیه دن ؛
قلب شکسته ؛ ایسترایسه ک او قوده ، ارتقا
ایله بیان مطالعه ایت ! » دیدی کتابی آیدم ،
بر قاج کون صکره باشند آشاغی او قودم .

اک اول شونی سوبیلیم ، که صاحبک
کنجلیکی نظر دقتیه آیدیم زمان کتابک
محتویاتی آثار بر کزیده دن بولدم .

شیمدی ، مساعده کرله بیان ملاحظاته
باشلاییم :

« تفکرات شبانه » شبک حلول ایتدیکنی ،
وقت عبادتک ایردیکنی اورتله لک سکونه
دالدفنی ، آسمانک نجوم تابد آزانله تنورایله .
دیکنی ، کوندوز ولوله لرینک سوندیکنی بک
کوزل تصویر ایتدکدر . بوندن صکره عبادته
باشلانق لازم کلدیکنی سوبلنور . صکره بدرک
بر باد فاسی باشلور . خزین خزین ! .. ده
صوکرده مادر بی تاب و علمک طائلی بر تی
اوقورکن یوزینک خندان مسرت ، کوزینک
کره نما اولدیفنی ارائه ایدیلور . کوزل کوزل !
ایچق :

« شب حلول ایتدی ... دیمک وقت عبارت اردی
کاشانک ایتسه ، بونون صمت و سکونه کیردی ..
آسمان کتکره زب و ضیاء دزدی
کوندوزن گوش ایدیلن ولوله لرده سوندی ..
شیمدی هر شی مفکر کی خندان سکون ،

مصراعلری طبعی لکه بر جوی خوش
جریان کی آهسته روان ایکن ، متعاقباً اراد
ایدیلن :

« هب خیالک ایله فکرت ایله هر جا مشخون »
مصراعته کی آهسته لک بیلیم بوقایدی
طبعی اخلال ایتیمورمی .. ؟

«حسب حال» ی رنجی منظومه قدر
سلیس و کوزل بولامدم. بورادم، نصف
لیلده باشلایان حسیات طبعیه، اولکی منظومه ده کی
احتیاسات رقیقه قدر واضح دکلدر.
بونکله برابر:

«نه به بن قالدیم اوله وقت خیال
ازدیم آه... زده ماه خزن
زده دراختران لیله کزن
کیجه... آه ای کیجه نه در بوملال
سن کدار ایلده بی خبرم...
کوزلرمدن آقار دموع شرم...»

کیمی رقیق پارچهلری احتوا ایدیور.
کنج شاعر. «کریانی خیال» زده بر
واملا کوزیاشنک مالی رقیقی تغیر وایضاحه
جالیشیور. محزون و متفکر اولدینی برکیجه
شبابک تحطریله زار اولدینی کوستریور.
مکونت طبعیه بی تجسم ایندیوریور. قزک
اوله کزیده. اوله پزمرده اولدینی، دل
خرابنه نشاند حسرت او قودینی کوزل
تصور ایدیور. اوکیجه، کوز اوکنه کلیور.
صوکره برخطر حزن شاعرانه ایل «کریانی»
خیال. نه هر مصرعی بر قطره تحسیر اولان
شونشیده ایله ختام ویریور:

«دوشبکه سطحیم اوستنده موجه لر ظاهر...
اوموجه لرکه بر خنده مسرتله.
ترانه زن اولور اوراق وحده دائر...
مخطر ایندیور آرده قلمه مشوم...
غریب نشه جدارشب ملال آثار
اوشب کی یه بریل مقدر معنوم...
اوله شوق حیات الی الابد اغلار...»

شاعر، شعرینک احتوا ایندیکی رقی
نثرده کوسترمکه موفق اولیور. ازجمله
«برخطر شبانه» عنوانی اثر، بوغاز اینجک
سودا فزاسا خنده، برادره حسن ایله کین
مهتابی برکیجه بی تصور ایدیور. اوله
صانیلرکه بوشعرك اینجده؛ لامارنک نوحات
غریبانه سندن برقاچ ناله دخی وازدر...
«سرمدی ربکا»، امثالی آراشده نادر
اولمایان اثرلر دن دکلسته ده. «حیات» ایل
«نشاط» ک بقیه سنی خوش کوزلر کدن
صوکره:

«کرهل مایه جاندن...
بکا بختنده تشکدر...
آقلاق الکیوک نشاطدر...
طبع کرهله مالدر...»

کی ب زیور حافظه اولاجق ب رقیقه بی
دخی حاویدر.
«بوده بر فحشه بذر» عنوانی
منظومه یه برشب مهتابی تصویر ایدیور.
وبوبله برشب لطیفک سکونت وملاخره کوز
اوکنه کتیریلورسده ده، شعرك نهایتده
بولولنان:

«شوراحقه شوب خوشچران
زده شوخه بی ایدر ایاق
حمله کاه وصالدر بویکجه...»

مصراعرده کی «شعر» لر بوبله کوزل
بر اثرک تاثیرولملافاتی کلیا اخلال ایدیور.
بناء علیه منظومه بی یوقاریدن آشای دوغرو
اوقومقدن متحصلا ذوق ونشئه بر دن بره
شابه دار اولیور!

محمد جلال

اوراق فرسوده

— ۳ —

فکرتم تارمار. او کوندبری مغلوب یاسم.
بتون کیجه او یوبه میوزم. هیچ رشیه تخفیف
اضطراب قابل دکل، بوشمان بی قرده کریمه
متمادی طولاشیور. بیلسه! افتراق بی
تقدر اورسهدی، تقدیر پیراندی. شمدی
بن، صوکه درجه ده مایوس، صوکه درجه ده
مغبرم!
قلمده بر بحران عظیم وار. آه!
آکلابورم. بنم ایچون اوراده بولمق ممکن
اوله میه حق. چونکه آرام جانم اولان سن،
اوت! سن کیتدک. آرتق بن نه بیابیلیم؟
هم تلخی هجران کیتدک ده کتیر ایدیور.

هرشام غریبانه ده، کونش؛ مشرق
آتش اینجده بر اقدرق انزوا کاهنه چکیلدی
وقتل بر حال پریشانی ایله کندی بی بیلدیک
اوبوله آتیورم. فقط کیمسه جکلیریوق.
بورالری بک ایصسر، بک ساکت بولیورم.
بعض زمانلر زه برکریسی حسب حال اولان
اورایه، او کوجک سد اوزرینه اوطوریورم.
تفکر؛ ینه ناشیور. لکن نه دوشنیورم؟
بونی البته سن بیلیرسک. بن سندن بشقه کیمی،
نه بی دوشونه بیلیم؟ لیل مسعوده بربر
خاطرمدن کچور.

ماضینک درین، هم بک درین کرداب
خفا سنه کیرمش، ولوله سنه قاریشمش اولان
خاطرملر فکر مده اویانیور. متعاقباً صولغون
دودا قلمدن دوگون برایکی ندای تحسیر بو
فضای نسیان ارسنده باید اولوب کیدیور.
صوکه بهار غرو سنه مخصوص روزگار؛
روی زردی اوقشادی. امان!!! بک
یا قیچی. مهتاب وار، فقط سونوک. امواج بحرک
زمزمه دائمه سنه طبقه عینه مده منقوش اولان
اوباقین خالکک برصدای لطیفی قاریشیور
ظن ایدیورم.

براهتزاز جزئی ایلله تحصیل هر سس اسمکی
بکاتکرار ایدیور. نه اولور؛ برکه ده ناخطر
ایت! عودک، اوبرحان عشقک؛ ترانه
امالیله، نوای جزئیله مست اوله رق شمدی
برکریه، سونوک کوزلرمدن خیقان یاشلرله
اصلا مده اولدین بویلرده کلشی کوزل سهر.

بیلدیکک زمانلری، او حاللری اونوما اوراده
آلدینک وضعیت عاشقانه بی بردها تکرار ایت.
آشیان دلداره باقه میورم، واقعا؛ بکا
بیک خاطره نشوه افزا اخطار ایدرسده ده
سنک وجودناز آلودک یوق؛ ایشته بوکته
منتاع دیده بی اوطرفه توجیه قابل اولیور.
برجس مجبر معنوی بوکا مانع.

هوسات آملمی هیچ ایدوب، بی بردوق
سرمدی یه آتان، رایحه وجدان فریک
زده؛ اوده می محاولدی؛ اوده می کیتدی؟
شمدی بن اوندن ده می محروم؟
ایواه! بوشدنت تأثر، بوتهاجم افکار،
بوصف عصی، بواندیشه سودا. حاصلی بتون
بواتمالر؛ حیات قانییه بک جابوق نهایت
ویرم جک. ذاتاً مغلویت سودا، هر وقت
بودماغ فرسوده نک مهمان ایدیسیدر. اساساً
بن بوندن هیچ بر زمان قورتیله مدم. بوده
مقتضای محبت نه چاره؟

دها نه دیهیم؟ سن یوقسک! فقط؛
سنی دوشون، سنی سوهن برقلب، بوراده
بک آجی، بک مدهش صورتده چیریشیور.
ایشته بحرای کریمه آجیلدی. یمنی الک
طاقکدار آتش اینجده یاقه یاقه کوزلرمدن
آقان خوناب حسرت بی یتیریور. اطراف
قاراردی. تا اورالری رؤیت ممکن اوله میور.
وجود تخفیف برودت خارچینک تأثیر یله اوشودی،
آرتق اولانجه اقتداریمی جمع ایدرک قالدیم.
محل مقصوده کیتمک ایچون یورومک لازم.
لکن؛ بن یورومیوریم؟ برحفره مؤبد بی
دائماً چکیور. اوله دکلکی؟

عزیزم! بن ده کیدیورم. اوفق بر مانع
آدملری تغیر ایدر، بی شاشیرتیرسه.
احتمالکه اوده اولور. کیم بیلیر!
او کرمک استرم. بی جذب ایدن بوقوتک
ردن متشعب اولدین آکلاسم. نه هیات!
قابلی؟

قرتاک قینلری، افق امیدیه برده دار اولان
یه حق تیلری کورونغر اولدی.
امین اول! بن بویلدن عودق آرزو ایتدم.
اولونتکمی؟ بوخا اکاره ایکیمزی برلکده بک
چوق طاشیمدیمدی؟

آکلاسم، آکلاسم! بنم ایچون بوراده
طورمق امکانی قالدی. باق نه دیورلر.
حیات؛ امید ایلله تسلی ایلله کچرمش! طو-
غریدر. لکن بو حقیقت بکا کوره دکل.
بوتفکرات؛ بک دلسوز، بک مؤثر انخارله
بردرکه مجهوله یه طوغری ایدیور. آرتق
دم سکوت خلوت ایندی.

بن نه دیمشدم؟ امید، تسلی دیوردم
غالبا؛ آه! زوالی بن، هر ایکسندن ده مهجورم.

بنم ایچون تسلی و عشقک. امید ایلله
بی اونوما مقله کدر بن بیلیمیم؟ سن بی
هیچ اونوتورمسک...
(مابعدی وار)
کاتب زاده:
نظیف

کوچک حکایه لر

پکش کونلر

ماوی بانجورلی برقندیلدن انتشار ایدن
خفیف رضیا کیجه نک حزن آورقارا کلقلری
طاغتمغه سعی ایدرکن او، قسوت آمین
بر اوطه نک ملال تنهائیمی اینجده ماضینک
خیالات مغشیه سنی ایلله روحی اکندیرمک
ارزو ایدیوردی. ایشته شمدی ده آرهدن
دها بر آی کیمه بن، اوافق برکوی سیاحتک
اک رقیق، اک جاذبه دار جهتلری یکیدن
کوزلری اوکنده تجسم ایندیورمکه جابالارکن
کوجوک برخطر آنی بر اشمزار مایوسانه نک
مغلوب عصیان ایندی. صوکره اباغه قالدق
اوافق بر ماصه نک اوزرنده طاغیتی برحاله
طوران کتابلرک اینجندن قلمی کاغذی آلدی.
بر آرز دوشوندکن صوکره آتیده کی
سطرلری قاره لامغه یاشلادی:

«سوکیم!

سندن فصل آ برلدینمی دوشوندکجه
قلبا اوقدر متأثر اولویورمکه او آنده هرشی،
حتی حیات نیله، نظر مده عادی بر اویونجاق
درک سنه تنزل ایدیور. قاجق؛ بوقورقونج
بوعذابی حسیاتک الندن قورتملق ایسته یورم.
فقط محبتکری اوقدر ذائره نفوذینه آلمشکه
آندن، آنک تأثیرات شدید سندن برئانیه
آزاده قالمق بنم ایچین ممکن اوله میه حق.

دوشونسهم، نه به تشبث ایتسهم فائده سز
ینه سندن بشقه بونوخاتی دیکله یه جک یوق.
اوت مادامکی شور هکدار شیدائیده
سائهم محبتکزدز، مادامکی سزک ایچین
آغلابور، بالک سزک ایچین کریمه زرانگسار
اولویورم؛ بی سزدن بشقه سنک دیکله مهنده ده،
تسلی ایتسه سنده نه فائده امیدایده بیلیم!
آه، سوکیم! قاج سته لر درکه سنک
ماوی اکوزلرک بران اولان بری، محبتک
آغشته غرامی یم. فقط نه اولوردی؛
بو آنقدر سینه صمیمینده صاقلادینغ بو محبتی
سزه اعلان ایتشمش اولسه ایندم، اوقوت
سزدن بالمقابله اثر محبت کورمدیمک زمانلر بوقدر
متأثر اولمازدم، بوشدید اولوم عذابلری،
بوخلجانلی اضطرابلر اینجده بویله بوغوق،
بوغوق نوحه لرم ایشیدیلیمزدی.